

Hanna Łuczak

CZAS, HISTORIA, PAMIĘĆ Malarstwa

GALERIA MUZALEWSKA
POZNAŃ, MAJ – LIPIEC 2013

Fragmety tekstu z roku 1984

„Wyciśnięte do naczynia tuby farb olejnych, rozmieszane z terpentyną, zostają przeniesione pędzlem na powierzchnię płótna. W sposób naturalny, bez określonej z góry charakterystyki, rozprowadzona zostaje pędzlem materia malarska.

Cechy płótna, jego format, kształt, ślad prowadzonego ręką pędzla, kolor i właściwości farby olejnej to cała charakterystyka zamalowanej powierzchni. Po jej wyschnięciu powtarzam tę czynność kilkadziesiąt razy.

Cały powyżej opisany proces nazywam malowaniem, rezultaty tego procesu to malarstwa.”

„Kolor uzyskuję przez wymieszanie różnych barw znalezionych w tubach ,każdy jest niepowtarzalny, każdy jest odpowiedni , nie nadaję poszczególnym kolorom znaczeń , zapewne niektóre z nich znaczą – poza moją intencją.”

„ W tym sensie są równoważne (kolory) ani ładne, ani brzydkie, ani lepsze, ani gorsze.”

„Każdy kolor równie dobrze trzyma się pędzla”

„Malowidło na malowidle kilkanaście, kilkadziesiąt razy każda powierzchnia przykrywa drugą zostawiając obecność ściekającej farby na obrzeżach płótna.”

„Każda powierzchnia malarska kładziona jest lekko i swobodnie.

Nie kaligrafowana, nie modelowana, po prostu malowana.”

„Malowidło nie odwołuje się do znaków, symboli, nie wskazuje na przedmioty, nie jest abstrakcyjne ani conceptualne – jest faktem – zapisem czasu, pamięci i historii.”

„w zamalowanej powierzchni płótna **zawarte są wszystkie możliwe wizje i wizerunki**. Przykryte następną warstwą farby **zapadają w głąb** malarstwa stając się jego **pamięcią i historią**.”

Fragментy rozmowy z Jarosławem Kozłowskim, 2008

J.K.: Co decyduje o tym, że proces nawarstwiania dla jednych obrazów trwa krócej, dla innych dłużej? że niektóre składają się z trzydziestu warstw, inne z pięćdziesięciu czy siedemdziesięciu?

H.Ł.: Są różne pamięci... Tak jak są historie długie i historie krótkie. Są książki cienkie, grubsze i grube, tylko nic z tego nie wynika. Wszystkie obrazy, które maluję, są dla mnie równie ważne. I te cieńsze i te grubsze. Niektóre z nich są ukończone, niektóre nie, i tak jak w książce kropka kończy zdanie, choć opowieść może być kontynuowana, tak w przypadku moich obrazów tą kropką jest ostatnie dotknięcie pędzla.

J.K.: Pamięć to przywołanie tego, co było, nadawanie przeszłości znaczenia teraźniejszego.

H.Ł.: Tak, czas przeszły z perspektywy czasu teraźniejszego aktualizuje się. Gdy na obrzeżach obrazów pozostają mniej lub bardziej widoczne ślady procesu, ślady kolejnych zamalowanych warstw, uobecnia się pamięć ich historii. W niektórych wynika z przyjętego porządku rozprowadzania farby, wówczas ujawnia się ona na powierzchni obrazu. W innych przypadkach zostaje *odstłonięta* poprzez częściowe wybranie warstw farby już po zakończeniu nakładania warstw. Tego rodzaju interwencja prowokuje mnie niekiedy do **zakłócania chronologii czasu i pamięci** poprzez *oddanie* obrazowi tego, co zabrane, ale już w innej postaci. Są też i takie obrazy, w których ich historia w ogóle nie jest wyeksponowana, w których pamięć zostaje ukryta, niedostępna. I ta niedostępność również aktualizuje się. Każda z warstw składa się na pamięć obrazu. Powstają one w pewnej ciągłości czasowej, zatem zaświadczają o czasie minionym, są zapisem własnej historii budowanej w trakcie ich powstawania.

Są zapisem **potencjalnych obrazów**, które w sobie zawierają, nawet wówczas gdy spełniają się one tylko i wyłącznie na poziomie intencjonalnym.

Mówiąc o obrazach mam na myśli wszystko to, co może zdarzyć się **pomiędzy pędzlem a farbą, farbą a powierzchnią, pomiędzy ręką a oczyma i oczyma a umyśłem**. I nie ma tu miejsca na żadne konwencjonalne obrazowanie czy iluzję. Jest to malarstwo, równie realne jak stół, przy którym siedzimy.

J.K.: ...ale chciałbym powrócić jeszcze na chwilę do obrazów, w których dokonujesz dość drastycznego zabiegu zarówno wobec ich powierzchni jak i ich historii, gdy przy pomocy ostrego narzędzia wdzierasz się w głąb nałożonych warstw i odsłaniasz to, co było dotychczas niedostępne. Ściągnięte warstwy nie tylko świadczą o tym, co było. *Odkrywają* materię, która tworzy nowe, nieoczekiwane, choć wynikające przecież z procesu, wizerunki o niezwyklej urodzie malarskiej.

H.Ł.: ...Przez wybranie z malarstwa fragmentów warstw **naruszam liniowość jego czasu, zmieniam chronologię jego pamięci i historii.** Pojawia się materia odsłoniętych powierzchni – ma swoje barwy, kształty, malarstwo zaczyna obrazować...

Ktoś powiedział mi, że jeden z tych odsłoniętych obrazów wygląda jak ikona. I miał rację.

Ktoś inny odniósł ich wizerunki do kosmosu, planet, i też miał rację.

Ja odnoszę je do **czasu, historii, pamięci**, iluzji: czasu, pamięci i historii.

Nic nie jest szczelne. Pozostają niedomknięcia.

A powracając do ich – jak to określiłeś *niezwyklej urody malarskiej* – to muszę przyznać, że sama byłam zaskoczona, w pewnym sensie zauroczona ich atrakcyjnością, bogactwem kolorów i materii, która ujawniła się w trakcie odsłaniania powierzchni.

Wydaje mi się, że ta *atrakcyjność malarska* może uwodzić Twoje, czy moje oczy i prowokować do różnych asocjacji, które związane są nierozłącznie z funkcjonowaniem naszej wyobraźni...

UDZIAŁ W WYSTAWACH ZBIOROWYCH

- 1985** „Pokaz Poznański”, Galeria Studio, Warszawa
- 1987** „II Biennale Sztuki”, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra
“Discret Views”, Kunsthalle Odense, Dania
“Polish Realities”, Third Eye Centre, Glasgow, Wielka Brytania
- 1988** „Struna”, Galeria Działań , Warszawa
„Rysunek współczesny”, CSW, Zamek Ujazdowski, Warszawa
“Drawings From Poland”, Compass Gallery, Glasgow, Wielka Brytania
- 1990** “Drawing Beyond Categories”, Concordia Art Gallery, Montreal, Kanada
“Crossing Over”, Brighton Art Festival, Brighton, Wielka Brytania
“Drawing Beyond Categories”, Royal le Page Building, Edmonton, Kanada
- 1991** „Kolekcja Muzeum Artystów”, Mykwa, Kraków
- 1992** „Przestrzeń a czas personalny”, Galeria BWA, Szczecin
„Kolekcja I”, CSW, Zamek Ujazdowski, Warszawa
„Kolekcja”, Muzeum Okręgowe, Konin
- 1993** “Riverscape”, Middlesbrough Gallery, Middlesbrough, Wielka Brytania
“Riverscape”, Cleveland Gallery, Middlesbrough, Wielka Brytania
- 1994** XXII Bienal de São Paulo, São Paulo, Brazylia
„Kolekcja”, Muzeum Narodowe, Poznań
„Kolekcja II”, CSW, Zamek Ujazdowski, Warszawa
- 1995** “New Is For New Years”, Kunstlerhaus Bethanien, Berlin, Niemcy
„Spotkania Krakowskie”, Galeria BWA, Kraków
- 1996** “Despite/Difference”, Herbert Read Gallery, Canterbury, Wielka Brytania
- 1997** „Erzelmek Transformatora”, Budapest Galeria, Budapeszt, Węgry
„Sternkarte”, Stadtgalerie, Bern, Szwajcaria
„Postawy”, Schloss Georgenbau, Drezno, Niemcy
„Lekkość Rzeczy”, Bunkier Sztuki, Kraków
“You Are Here”, Henry Moore & Gulbenkian Galleries, Londyn, Wielka Brytania
- 1999** „Ruchome horyzonty pojęć, Refleksja konceptualna w sztuce polskiej”, CSW Warszawa

- „Kolekcja”, Galeria Arsenał, Białystok
 „30 x 30”, Galeria AT, Poznań
- 2001** „Hommage à Jerzy Ludwiński”, Galeria R, Poznań
- 2002** „Czarno – Białe”, Galeria AT, Poznań
 „Kolekcja 2”, Galeria Arsenał, Białystok
- 2003** „Dwadzieścia lat Galerii AT”, Galeria BWA, Poznań
 „Kolekcja 3”, Galeria Arsenał, Białystok
- 2004** “Polonium 209, Art Actuel Polonais”, Forum des Cordeliers,
 Tuluza, Francja
- 2005** „Die Ankunft”, Emerson Gallery, Berlin, Niemcy
 „Art Forum”, Berlin, Niemcy
- 2007** „ASP”, Szamotuły
 „DIALOGI”, Haus am Lutzowplatz, Berlin
 „Blisko/Daleko”, Galeria AT, Poznań
- 2009** „Hommage à Matuszewski”, Galeria AT, Poznań
 „Idee w otwartej przestrzeni”, CSW Zamek Ujazdowski, Warszawa
- 2010** „Rzeczy budzą uczucia, Nowa Kolekcja”, CSW, Zamek Ujazdowski,
 Warszawa
 „Czas personalny a przestrzeń”, Mazowieckie Centrum Sztuki
 Współczesnej, Elektrownia Radom
 „Diagram Jerzemu Ludwińskiemu”, Galeria Działań, Warszawa
- 2011** „Diagram Jerzemu Ludwińskiemu”, Galeria Działań, Galeria Sztuki
 Wozownia, Toruń
 „Diagram Jerzemu Ludwińskiemu”, Galeria Działań, Mazowieckie
 Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” w Radomiu
- 2012** „Rezonans”, Galeria Muzalewska, Centrum Kultury Zamek
 w Poznaniu, Poznań
 „Delikatność”, BWA Zielona Góra,
 „Nieprzekupne oko” Galeria Akumulatory 2, Zachęta Narodowa
 Galeria Sztuki, Warszawa

WYSTAWY INDYWIDUALNE

- 1983** „Interpretacja II”, Galeria Akumulatory 2, Poznań
- 1985** „8281 twarzy księżycy”, Galeria Zakład Nad Fosą, Wrocław
„Kaktus”, Matt’s Gallery, Londyn, Wielka Brytania
„19 przedmiotów, które znasz”, Galeria Akumulatory 2, Poznań
- 1988** „Czarne dziury”, Kunsthallen, Odense, Dania
- 1990** „Tabu”, Galeria AT, Poznań
„Kanon”, Galeria Potocka, Kraków
- 1991** „Wewnątrz Góry Kilimandżaro”, Optica Gallery, Montreal, Kanada
- 1992** „Przerwa”, Galeria Wejście CSW, Zamek Ujazdowski, Warszawa
- 1993** „Splot słoneczny”, Galeria Labirynt, Lublin
„Piruet”, Galeria Arsenał, Białystok
„Sieć”, Galeria AT, Poznań
- 1994** „Strefa, Punkt zerowy”, Nikolaj Gallery, Kopenhaga, Dania
„Grawitacja”, Quartair Gallery, Haga, Holandia
„Wibracja”, Narodowa Galeria Sztuki Zachęta, Warszawa
- 1995** „W całości”, Herslebsgate 10 Gallery, Oslo, Norwegia
„Miłych snów”, Galeria Sztuki Współczesnej, Sandomierz
- 1996** „Strefy”, CSW Zamek Ujazdowski, Warszawa
- 1997** „Paralaxa”, Stadtgalerie, Bern, Szwajcaria
- 1998** „Poza polem widzenia”, Galeria Biała, Lublin
„Terytorium”, Galeria AT, Poznań
- 2001** „Konstelacje”, Galeria Grodzka, Lublin
„Głosy”, Galeria AT, Poznań
„To nie ma sensu, pomyślał”, Galeria Potocka, Kraków
- 2002** „To ma sens, nie pomyślał”, Galeria Rotunda, ASP, Poznań
- 2003** „Dwa pokoje z kuchnią, korytarz i czarny kruk”, Galeria Muzalewska, Poznań
- 2004** „Dyfuzja”, Galeria XXI, Warszawa
- 2005** „Petite Fleur”, Galeria Oko/Ucho, Poznań
- 2007** „Mimikra”, Galeria Oko/Ucho, Poznań
- 2008** „Anatomie Pamięci”, Poznań BWA
- 2008** „Struny”, Galeria AT, Poznań
- 2010** „Rosyjska Ruletka”, CSW Zamek Ujazdowski, Warszawa

PRACE W ZBIORACH

Muzeum Sztuki, Łódź
Muzeum Narodowe, Poznań
Muzeum Artystów, Kraków
Muzeum Okręgowe, Konin
Centrum Sztuki Współczesnej, Warszawa
Galeria Arsenał, Białystok
BWA, Sandomierz
Cleveland Gallery, Middlesbrough, Wielka Brytania
Oraz w kolekcjach prywatnych w Polsce, Wielkiej Brytanii, Kanadzie, Danii i
w USA

Wydawca
Hanna Muzalewska-Purzycka
Galeria Muzalewska
Głogowska 29/6a
60-702 Poznań, Poland
tel.: +48 61 869 98 43; +48 603 399 718
e-mail: galeriamuzalewska@witryna.pl
www.galeriamuzalewska.pl

Publikacja towarzyszy wystawie
Hanna Łuczak
CZAS, HISTORIA, PAMIĘĆ Malarstwa

Galeria Muzalewska, Poznań
maj-lipiec 2013
Copyrights © by Galeria Muzalewska and Authors

Układ: Jacek Grzeškowiak